

Tillsynsplan för miljöfarlig verksamhet 2020

Den kommunala nämnden har tillsynsansvar i enlighet med 26 kap 3 § tredje stycket Miljöbalken (MB) samt 2 kap 31 § miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13). Tillsynsansvaret avser bland annat miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap MB, avfallshantering enligt 15 kap MB, förorenings-skador enligt 10 kap som inte omfattas av länsstyrelsens ansvar, andra miljöskador enligt 10 kap 1 § MB om skadorna har förorsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvar för, vattentäkter som omfattas av tillståndplikt som kommunen har föreskrivit, hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor enligt 14 kap MB i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap MB utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar, samt tillsyn över flourerade växthusgaser i utrustning i motorfordon, flyg och tåg. Från och med oktober 2017 har Länsstyrelsen överlämnat tillsynsansvaret för anmälningsskyldiga vattenverksamheter enligt 11 kap MB och 19 § förordningen (SFS 1998:1388) om vattenverksamhet med undantag inom kultur och naturreservat som inte har prövats av kommunen samt anmälningar tillhörande tidigare tillståndsskyldiga anläggningar som prövas av länsstyrelsen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har delegerats det operativa tillsynsansvaret.

I Österåkers kommun finns 241 objekt i registret över miljöfarliga verksamheter. De miljöfarliga verksamheterna avser både tillståndsskyldiga verksamheter (6 stycken s.k. B verksamheter genom delegation från länsstyrelsen), anmälningsskyldiga verksamheter (45 stycken s.k. C verksamheter) samt miljöfarliga yrkesmässiga verksamheter som inte är anmälningsskyldiga (190 stycken s.k. U-verksamheter, exklusive lantbruk och djurhållare).

Tillsynen fördelas på åtta inspektörer som i olika omfattning arbetar även med hälsoskydd och livsmedel och en visstidsanställd biolog. Arbetet omfattar bland annat tillsyn, handläggning av inkommande ärenden, inventering och uppföljning av förorenade markområden och enskilda avlopp, klagomål och rådgivning avseende miljöfarlig verksamhet.

Behovsbedömning och finansiering

I kommunen finns 56 anläggningar med miljöfarlig verksamhet som debiteras fast årsavgift för tillsynen. Fasta årliga avgifter tas ut för 553 timmar. Tillsyn av övriga 185 tillsynsobjekt samt tillsynsprojekt finansieras genom uttag av timavgift vid utförd tillsyn.

Den planerade tillsynen inom området miljöfarlig verksamhet uppgår till totalt 7 737 timmar fördelat på 4 537 timmar för miljöfarliga verksamheter inklusive förorenade områden (1 185 timmar) och vattenverksamhet (315 timmar), 1 700 timmar för enskilda avlopp, 820 timmar för avfall och kemiska produkter samt 680 timmar för vattenförvaltning och tillsyn på naturreservat inklusive miljöövervakning med provtagning (500 timmar).

Den årliga tillsynsavgiften baseras på tillsynsbehovet och baseras på hur många tillsynstimmar som bedöms behövas varje år. För objekt som behöver tillsynsbesök årligen tas en avgift

motsvarande 6-8 timmar. För objekt som behöver tätare tillsynskontakter tas en högre avgift ut och för objekt som behöver tillsyn mer sällan en lägre.

Beräknad tidsåtgång från planerade tillsynsprojekt avser förberedelser, inläsning, inspektion och inspektionsrapport. Eventuellt behov av uppföljning tillkommer utanför projektet och debiteras extra tillsynstid.

Planerade aktiviteter

Tillsyn bedrivs regelbundet på de tillståndspliktiga och anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheterna (B och C) och på de mellanstora avloppsreningsanläggningarna (dimensionerade för 25-200 personekvivalenter). Tillsyn bedrivs även i projektform alternativt på förekommen anledning på de mindre verksamheterna (U). I kommunen finns ca 5 500 enskilda avlopp på vilka tillsyn bedrivs kontinuerligt genom utskick av enkät och arkivstudier av ca 200-400 avlopp och tillsyn i fält av ca 200 avlopp per år. I övrigt handläggs inkommande remisser och ärenden löpande. Ärendena avser främst anmälan om miljöfarliga verksamheter, anmälan om sanering av förorenad mark, ansökan om tillstånd till enskilda avlopp, anmälan angående värmepump och vattentäkt, anmälan om vattenverksamheter, anmälan och dispenser för avfallshantering, klagomål samt remisser på miljöfarliga verksamheter från länsstyrelsen. Internt arbete inom Samhällsbyggnadsförvaltningen består främst i remisser på bygglov och deltagande i arbetet med framtagande av detaljplaner och övergripande planering. Förvaltningsövergripande samarbete sker även inom arbetet med vattenförvaltning genom framtagande av lokala åtgärdsprogram och Åkerströmmens vattenvårdssamverkan. Arbetet med provtagning av kemisk och ekologisk status i sjöar och vikar fortsätter samt även sammanställning av analysresultat, bedömningar och framtagande av åtgärdsförslag för att nå god status i kommunens vattenförekomster. Arbetet utförs på deltid av en visstidsanställd biolog.

Inventeringen av misstänkt förorenade områden övergår successivt i en flerårig undersökningsfas med prioritering av objekt där det antas vara allvarliga risker för pågående påverkan på miljö och hälsa. Arbetet fortgår för att göra informationen om förorenade områden lättillgänglig internt och externt för att riskerna ska hanteras korrekt i beslutsprocesser. Uppgifter från inventering och riskbedömning lämnas fortlöpande för uppdatering av länsstyrelsens EBH-stöd för MIFO objekt (efterbehandlingsstöd för misstänkt förorenade områden).

Utöver inkommande ärenden och återkommande tillsyn på anmälningspliktiga verksamheter planeras bland annat följande tillsyn:

- Hamnar och båtuppställningsplatser avseende förorenad mark, vatten och sediment.
- Hamnar och marinor avseende allmän miljötillsyn, genomförs under 3 år genom att en tredjedel av objekten besöks per år.
- Gödselhantering på lantbruk, genomförs löpande med 20 objekt per år.
- Farligt avfall på nedskräpade tomter, genomförs löpande med 20 objekt per år.
- Bilverkstäder.
- Fordonstvättar, som inte är anmälningspliktiga.
- Dagvatten från parkeringsytor och i Runö-Husbydicket.
- Bränsleförsäljning vid sjöanläggningar.
- Inventera industriområden.
- Bygg- och rivningsavfall.
- Föroreningar i mark, byggnader mm i f.d. verkstäder med halogenerade lösningsmedel.
- Förorenad mark på handelsträdgårdar och nedlagda skyttebanor.
- PFAS i dagvatten inom centrumområdet.

Det arbete som planeras under 2020 är mer detaljerat beskrivet i miljö- och hälsoskyddsavdelningens behovsutredning samt i separata projektbeskrivningar där mål, syfte, avgränsning och omfattning anges. Dessa tas fram under början på 2020.

Utöver tillsyn kommer enheten att delta i ett flertal samverkansprojekt inom Miljösamverkan Stockholms län (MSL) avseende till exempel förorenade områden, dagvattennätverk, fritidsbåtshamnar, gödselhantering på lantbruk, avfall i anläggningsändamål, kommunala avloppsreningsverk, förbränningsanläggningar, digitala tjänster och ny MB-taxa enligt SKL's modell.

Utbildning

Utbildning och kompetensutveckling kommer främst att ske genom kurser och seminarier på länsstyrelsen, genom Miljösamverkan Stockholms län (MSL) och genom samverkan med andra kommuner inom Stockholm nordostregionen och skärgården. Ny lagstiftning, rapporter och vägledningar från statliga myndigheter mm inläses kontinuerligt under året.

/KL 2020-01-07, ML 2020-01-08